

Havsbrún byggir út fyrri átjan millíónir

Tá ið úthyggingin er liðug, verður framleiðan munandi störr, enn hon er nú

ÁKI BERTHOLDSSEN

Í Fuglafirði eru tey nú farin undir eitt ódnartak.

Einaferð afturat.

Fuglfríðingar eru nevnlíga farnir undir at byggja Havsbúrún út.

Og tað er ikki hessini útbygging, tí fuglfríðingar hava spýtt heilar 18 millíónir í ætlanina.

Úthyggingin verður liðug vár, og so fer úrslitið eisini vísa seg.

– Tí tá ið úthyggingin er liðug, verður framleiðslan munandi störr enn hon er í dag.

Bergur Poulsen, stjóri á Havsbúrún, sigur, at ætlanin er í fyrstu syftu at byggja ein nýggjan inndampara á virkinum.

Inndamparin eitt tól, sum vinnur proteinið úr fiskasóðnum.

Arbeidsgongdin á Havsbúrún er tann, at fyrst verður fiskurin kókaður og so verður vætan kroyst úr honum. Fiskurin, sum so er eftir, er nakað turtur.

Síðani fer fiskurin ígjøgnum turknar.

Men vætan, sum verður kroyst burtúr fiskinum, er bæði soð og lýsi.

Tann vætan skal síðani sentrifugerast, so at lýsi verður vunið úr soðnum.

Men í soðnum er nógv protein, og „arbeidið“ hjá inndamparanum er so at vinna proteinið úr soðnum.

Hesin inndamparin er stórur og í lotuni eru tey í ferð við at reisa ein stóran bygning til hann.

Bergur Poulsen sigur, at við hesum nýggja inndamparanum, verður framleiðsluorkan ókt munandi.

– Í lotuni klára vit at arbeiða 6.000 tons av fiski um vikuna, men tá ið nýggi inndamparin er tikin í brúk,

Bergur Poulsen, stjóri, frammanfyri nýggja inndamparanum á Havsbúrún, sum sest aftur í bygarmyndini í Fuglafirði. Hann kostar 12 millíónir, men eisini aðrar íðugur verða gjórdar sum fara at ókja munandi um framleiðsluorkuna

ber til at arbeiða 8.000 tons.

Sostatt er talan um eina óking í framleiðsluorkuni uppá heili 33%.

Men umfram tóksturin í framleiðsluorkuni, hevur tann nýggi inndamparin tann fyrirun, at framleiðslu-

an batnar munandi.

Og so er tað heldur ikki at forsmáa, at arbeiðið er lagt so til rættis, at inddamparin skal brúka avlopsorkuna frá turkunum, so talan verður eisini um eina fittliga orkusparing.

Stjórín á Havsbúrún upplýsir, at nýggi inddamparin kostar 12 millíónir.

Hann verður liðugur í februar mánaða.

Tvífalda orkuna

Men Hetta er ikki einasta

úthygging á Havsbúrún í hesum døgum.

Umfram hendan nýggja inddamparan, eru tey eisini í ferð við byggja fúðurleiddina seta á mjólvirkinum.

Hendan úthyggingin verður liðug í mai mánaða í ár.

Og tá ið hon er liðug, ber til at gera tvær ferðir so nógv fúður, sum nú.

– Í lotuni ber til at gera seks tons av fúðuri um tíman, og tað var heldur lítið.

– Men tá ið úthyggingin er liðug, verður framleiðsluorkan 12 tons um tíman.

Úthyggingin á fúðurleiddini kostar 6-7 millíónir.

Vit hava onki val

Tá ið tit gera so stórar íðugur kunnu tit ikki stegga so svart uppá framtíðina?

– Hetta hevur onki við tað at gera.

– Hetta er heilt einfalt ein spurningur um at yvirleva.

– Í hesari vinnuni slítast maskinurnar og verða skjótt ótíðarhóskandi.

– So tann, sum ikki fær sær nýggjar maskinur við ávísam millumbilum, skal gloyma alt um at verða uppi í hesi vinnuni, tí hann er liðugur.

– Vit standa við rygginum ímóti múrinum alla tíðina, so einfalt er tað.

Men tit hava kortini góðar vónir fyri framtíðini?

– Ja, tað hava vit.

– Tíðirnar skifta.

– Og vit vita, at tá ið tað hevur gingið afturá, fer tað at ganga framá aftur. Og vit innrætta soleiðis, at vit eisini yvirleva í ringum tíðum.

– Hesi seinastu árin hava verið góð.

– Útlitini fyri komandi ár eru ikki heilt so góð, tó at tey avgjørt ikki eru vánalig, sigur Bergur Poulsen.

Havsbrún setti met í fjør

Árið í fjør var tað besta nakrantíð hjá Havsbúrún í Fuglafirði

ÁKI BERTHOLDSSEN

Tað hevur gingið avbera væl hjá íðnaðarfiskavirkinum Havsbúrún í Fuglafirði í fjør.

Ja, tað gekk enn tá so væl, at 1998 bleiv met ár hjá virkinum.

Bergur Poulsen, stjóri á Havsbúrún, sigur, at í fjør vóru 199.000 tons avreidd til Havsbúrún.

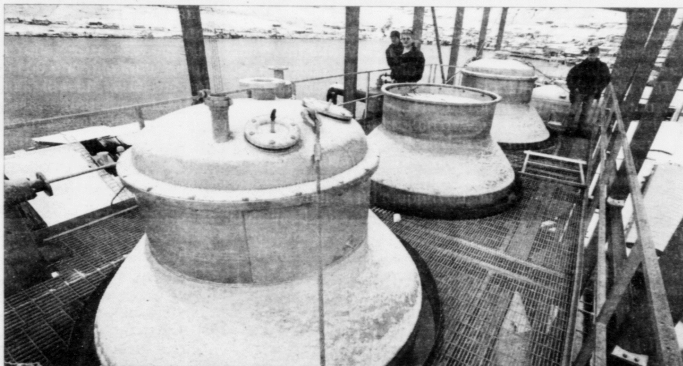
Hetta eru heili 27.000 tons fleiri enn tað besta árið frammanundan.

Tað var 1988, tá ið Havsbúrún tók ímóti umleið 172.000 tons.

Annars hevur verið vanligt at eini 130.000 tons eru avreidd til Havsbúrún um árið.

Í 1997 tók Havsbúrún ímóti 134.000 tons.

Annars hevur tað ging-

Árið í fjør var sera gótt hjá Havsbúrún. Óll tól seta met, bæði tólini fyri nøgd og kronutólini, so stjórín er væl nøgdur

ið velt hjá Havsbúrún seinastu árin, men síðsta ár bar so av.

Prísurin fallandi

Men tað er ikki bara í nøgd, at árið í fjør slóð met. Tað gjórdi tað eisini í virði.

Í fjør var avreiddingarvið á tí, sum var avreidd til Havsbúrún, um 150 millíón-

ir.

Og virðið á teirri líðnu vøruni hjá Havsbúrún, lá um einar 300 millíónir.

Bergur Poulsen sigur, at prísurin hevur ongantíð verið so góður sum hann var í fjør.

Tó er tað ringt at nevna nakran kiloprís, tí hann er treytaður av so nógvum,

bæði slagi, stódd og, hvussu feitur fiskurin er.

Men nú hevur prísurin toppað, sigur Bergur Poulsen.

– Hesar báðu síðstu mánaðirnar er prísurin á íðnaðarfiski til matnað fallin eini 50% sum heild og prísurin á fiski til íðnaðar er fallin yvir 30% sum heild.

– Ymsar orsøkir til prísfallið.

– Eitt nú er ein orsök til prísfallið á fiski til íðnað, at trupulleikarnir, sum suðuramerikanar hava havt av El Nino er við at verða avhæsaður aftur. El-Nino er eitt veðurlagsfyrbrigdi sum tekur seg upp av og á. Ein avleiðing av tí er, at sjógvurin hitnar, og so rýmir fiskurin longur út frá landi so at suðuramerikanar fáa ikki fiskað hann við teirra bátum, ið ikki eru so góðir sum okkara.

Hetta er komið væl við hjá okkum, tí nøkur av størstu fiskamjólsvirkjum í heiminum eru í Suðurameríka, helst í Peru.

– Men nú er El Nino við at hæsa av, so nú er fiskamjól úr Suðurameríka atur farið at floyma á marknaðin aftur.

Bergur Poulsen sigur, at hetta hevur órkmálað marknaðin og gjørt hann óstöðugan og hevur ført til eitt trivialt prísfall. Tó ventar hann ikki, at prísurin fer at fella meiri.

Tvørturímóti væntar hann, at prísurin fer at hækka eitt sindur aftur og at hann so fer at leggja seg í eina fasta legu, sum er heldur hægri enn hann er í lotuni, tó at hann ikki kemur so langt uppáftur, sum hann hevur verið, tí í fjør vóru teir serstakliga høgir.

– So høgur prísir sum í fjør, koma vit ikki at síggja aftur í bræði. Men hvat so fer at henda longur úti í framtíðini er sjálvandi ílt at siga.

Eisini met í fúðuri

Eisini fúðurframleiðslan hjá Havsbúrún setti met í fjør.

– Í fjør seldu vit 26.000 tons av fúðuri og tað er met, sigur Bergur Poulsen. Tað mesta verður selt á heimamarknaðinum. Men 6.000 tons vórðu útlutt til Hetlands og til Danmarkar.

Í lotuni arbeiða um 100 fólk á Havsbúrún.

Í fjør betalti Havsbúrún um 30 millíónir í lønum.